

Secretariaat:
Antonio Vivaldistraat 2, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 03 91
secretariaat@rjnet.nl
www.rjnet.nl

Werkplan 2020 – 2021 (september 2020)

1. Inleiding

1.1. Doelstelling en rol

De Raad voor de Jaarverslaggeving (hierna: RJ) is het uitvoerend orgaan van de Stichting voor de Jaarverslaggeving en heeft tot doel de kwaliteit van de externe verslaggeving, in het bijzonder van de jaarrekening, binnen Nederland door rechtspersonen en andere juridische entiteiten te bevorderen. Daartoe worden jaarlijks de RJ-bundels 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' (hierna: Richtlijnen) voor middelgrote en grote rechtspersonen (RJ-bundel) en voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK-bundel) gepubliceerd. Tevens worden gedurende het jaar RJ-Uitingen gepubliceerd. Daarnaast brengt de RJ gevraagd en ongevraagd advies uit aan overheid en andere regelgevende instanties, waaronder de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG).

1.2. Uitvoering

De RJ kent drie primaire aandachtsvelden:

- 1) het volgen en beïnvloeden van ontwikkelingen in internationale verslaggeving (IFRS);
- 2) het ontwikkelen en onderhouden van een compleet en up-to-date stelsel van verslaggevingsregels (Richtlijnen) voor Nederlandse rechtspersonen; en
- 3) het opstellen en onderhouden van aanvullende verslaggevingsregels (Richtlijnen) voor bijzondere bedrijfstakken.

De RJ is eindverantwoordelijk voor de inhoud van Richtlijnen en de commentaarbrieven aan overheid en andere regelgevende instanties. De RJ steunt hierbij op de voorbereiding door de RJ-Staf, het RJ-secretariaat en de RJ-werkgroepen. Tevens levert de RJ gevraagd of ongevraagd commentaar op (ontwerp)wetgeving en consultaties of adviesaanvragen van overheidsinstanties op het gebied van externe verslaggeving.

Dit werkplan geeft primair een overzicht van de onderwerpen waar de RJ, naar verwachting, in de periode van augustus 2020 t/m juli 2021 aan zal werken. Met het oog op de publicatie van de RJ-bundels in het midden van het kalenderjaar (september) is voor de uitvoering van de werkzaamheden in feite sprake van een gebroken verslagjaar. Het werkplan sluit hierop aan. Waar nodig of mogelijk wordt in het werkplan ook aandacht geschonken aan de verwachte werkzaamheden in de 2^e helft van 2021.

1.3. Strategie

De RJ stelt zich periodiek de vraag welke stappen nodig zijn om zo goed mogelijk bij te dragen aan de kwaliteit van de externe verslaggeving in Nederland. Ten aanzien van zich voordoende wijzigingen in IFRS gaat de RJ na of relevante veranderingen, dan wel nieuw gepubliceerde en door de EU goedgekeurde International Financial Reporting Standards, in de Richtlijnen gefaciliteerd kunnen worden, althans voor zover dat bijdraagt aan goede verslaggeving in Nederland en geen strijdigheid oplevert met Nederlandse wetgeving. Daarbij is van belang dat dergelijke veranderingen in IFRS - na goedkeuring door de Europese Commissie - van toepassing zijn voor financiële verslaggeving van beursfondsen.

In 2019 heeft de RJ in een RJ-Uiting een voorstel gedaan om met het oog op verbeteringen in het nieuwe IFRS-opbrengstverantwoordingsmodel uit IFRS 15, enkele belangrijke wijzigingen door te voeren in Richtlijn 270 'De winst-en-verliesrekening' en Richtlijn 221 'Onderhanden projecten'. Deze ontwerp-Richtlijnen 270 en 221 zijn ook opgenomen in de recent verschenen RJ-bundel 2020. De RJ

verwacht voor het einde 2020, na verwerking van de ontvangen commentaren op de ontwerp-Richtlijnen, de alsdan aangepaste (nieuwe) Richtlijnen 270 en 221 te kunnen publiceren in een RJ-Uiting.

Door de RJ zijn in eerdere jaren in het kader van het nieuwe IFRS-model van verantwoording van leaseovereenkomsten uit IFRS 16 (Leases) enkele wijzigingen in Richtlijn 292 'Leasing' doorgevoerd. In het voorjaar van 2020 zijn als gevolg van de corona-crisis door de IASB enige aanpassingen of versoepelingen gemaakt in IFRS 16. Door de RJ zal in het najaar van 2020 worden beoordeeld en besloten of dergelijke aanpassingen ook behoren te worden doorgevoerd in Richtlijn 292. Overigens heeft de RJ in 2020 naar aanleiding van de corona-crisis al enkele RJ-Uitingen uitgebracht en zal blijven monitoren of dit aanleiding geeft om bestaande Richtlijnen te verduidelijken of aan te passen.

In de periode 2020-2021 zal de RJ discussiëren en mogelijk besluiten nemen met betrekking tot het op termijn van kracht worden van IFRS 17 (Insurance Contracts). Tevens zal de RJ de ontwikkelingen bij de projecten van de IASB, zoals inzake 'Primary Financial Statements', 'Rate-regulated Activities' en 'Business Combinations under Common Control', volgen en nagaan of en in hoeverre deze IASB-projecten mogelijk aanleiding geven tot (toekomstige) aanpassingen in de Richtlijnen.

2. Werkzaamheden

2.1 Beïnvloeden van IFRS- en EU-ontwikkelingen: planning algemeen

Om zeker te stellen dat Nederlandse opvattingen over kwalitatief hoogwaardige verslaggeving ook internationaal bekend zijn, en dat de belangen van partijen bij de totstandkoming van internationale verslaggevingsregels worden betrokken, participeert de RJ in de consultatieprocessen van de IASB en EFRAG. De RJ levert, rechtstreeks of in reactie op conceptcommentaren van EFRAG, commentaar op Discussion Papers, Exposure Drafts en andere "due process" documenten van de IASB. In aanvulling daarop zijn er ook diverse rechtstreekse contacten met de IASB en EFRAG. De RJ participeert in en geeft ook een financiële bijdrage aan EFRAG, tevens heeft de RJ-voorzitter een zetel in de EFRAG-Board. De RJ neemt binnen EFRAG deel aan de periodieke vergaderingen van het Europese Consultative Forum of Standard Setters (CFSS). Ook neemt de RJ-voorzitter deel aan de jaarlijkse World Standard Setters (WSS) meeting van de IASB en aan bijeenkomsten van de International Federation of Accounting Standard Setters (IFASS). Tevens zijn enkele RJ-betrokkenen - raadsleden, waarnemers, stafleden en/of secretariaatsmedewerkers - actief in werkgroepen van de IASB en EFRAG.

In 2020-2021 zal de RJ ook betrokken blijven bij de mogelijke EU-initiatieven op het gebied van externe verslaggeving. Zoals bijvoorbeeld ontwikkelingen in navolging van het in 2018 door de Europese Commissie uitgevoerde "Fitness check on the EU framework for public reporting by companies" en de in 2020 uitgevoerde consultatie over de EU-richtlijn niet-financiële Informatie/duurzaamheidsverslaggeving. Naar verwachting zal de Europese Commissie in 2021 een voorstel publiceren tot herziening van deze EU-richtlijn. Tevens is eind juni 2020 door de Europese Commissie aan EFRAG (European Corporate Reporting Lab) verzocht om voorbereidingen te treffen dan wel aanbevelingen te doen voor de mogelijke ontwikkeling van (Europese) standaarden voor niet-financiële verslaggeving.

2.2 Planning RJ-staf

De Richtlijnen worden geactualiseerd indien en voor zover daarvoor aanleiding is, bijvoorbeeld vanwege wetgeving, nationale dan wel internationale ontwikkelingen of op grond van ingediende commentaren op (ontwerp)Richtlijnen. De algemene doelstelling is om nieuwe en/of wijzigingen in

(ontwerp)Richtlijnen eenvoudiger en begrijpelijker te formuleren.

Voordat met een specifiek onderwerp of aanpassing wordt begonnen worden door de RJ-staf of een RJ-werkgroep, indien nodig, de hoofdlijnen van de (eventuele) aanpassingen aan de Raad voorgelegd. Dit bijvoorbeeld in de vorm van een educatieve sessie en/of een Point Outline (POL).

De RJ (-staf) heeft voor de periode 2020-2021 de volgende planning (in hoofdlijnen):

- Toepassing 'combinatie 3': In juni 2020 zijn in een RJ-Uiting voorstellen gepubliceerd voor algemene principes bij gebruikmaking van de zogenoemde 'combinatie 3', dat wil zeggen bij toepassing van IFRS-EU in de geconsolideerde jaarrekening waarbij tegelijkertijd de enkelvoudige jaarrekening wordt opgesteld op basis van Titel 9 boek 2 BW 2/RJ-richtlijnen (NL GAAP) met toepassing van de (IFRS-EU) waarderingsgrondslagen zoals gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening. Naar verwachting zullen deze als ontwerp-Richtlijnen gepubliceerde voorstellen rond eind 2020, na verwerking van eventueel commentaar, definitief worden gemaakt via een RJ-Uiting.
- Analyse of Richtlijn 260 'Verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening' duidelijker kan worden herschreven t.b.v. een beter leesbaar/toegankelijker Richtlijn 260.
- Analyse inzake de verwerking van (kosten van) groot onderhoud, met name in Richtlijn 212 'Materiële vaste activa'.
- Analyse van de ontwikkelingen als gevolg van de corona-maatregelen, mede naar aanleiding van RJ-Uiting 2020-5 (Richtlijn 160) waaronder bepalingen inzake gebeurtenissen na balansdatum.
- Stramien (RJ 930): analyse van de mogelijke impact van het (in 2018) gewijzigde IFRS Conceptual Framework) op het Stramien, dit mede omdat het Stramien (RJ 930) een vertaling betreft van het oorspronkelijke IASC Conceptual Framework (uit 1989).
- Het voorbereiden en uitbrengen van commentaarbrieven aan de IASB en EFRAG. De agenda van de IASB bevat onder meer de volgende projecten voor het komende jaar: Goodwill and Impairment; Primary Financial Statements; Rate-regulated Activities; Business Combinations under Common Control; Management Commentary; Lease Liability in a Sale and Leaseback; Disclosure initiative -Target standards-level review of disclosures.
De agenda van EFRAG bevat onder meer een project inzake Crypto assets voor het komende jaar.

2.3 Planning RJ-werkgroepen

Voor een aantal sectoren en bedrijfstakken geeft de RJ specifieke Richtlijnen die een aanvulling zijn op de algemene verslaggevingsregels. Vanwege de eigenheid van dergelijke sectoren, vaak met specifieke wetgeving naast of in aanvulling op Titel 9 Boek 2 BW, zijn deze Richtlijnen op sommige punten meer gedetailleerd of afwijkend van andere hoofdstukken in de Richtlijnen. Bij de totstandkoming en aanpassing van deze sectorspecifieke Richtlijnen wordt gebruik gemaakt van RJ-werkgroepen waarin deskundigen uit de sector zitting hebben, met daarbij ondersteuning van een lid van de RJ-Staf en soms van RJ-leden. In dit kader wordt ook overlegd met de betrokken ministeries of (toezichthoudende) instanties. Ook voor deze sectorspecifieke Richtlijnen ligt de eindverantwoordelijkheid bij de RJ.

De ondergenoemde RJ-werkgroepen hebben voor de periode 2020-2021 de volgende werkplanning:

- De werkgroep Banken zal nader beoordelen of behoefte is aan aanpassing in Richtlijn 600 Banken, dit mede vanwege de ruime toepassing van IFRS-EU in de bancaire sector en/of ontwikkelingen in toezicht (DNB/ECB).

- De werkgroep Beleggingsentiteiten zal de actuele ontwikkelingen rondom paraplufondsen, carried interest, aandelenklassen en ‘master/feeder’-structuren nauw in de gaten houden en verwacht in dit kader mogelijke wijzigingsvoorstellen voor de RJ-bundel 2021.
- De werkgroep Jaarverslag/Corporate governance richt zich op de herstructurering van Richtlijn 400. Verder vinden er diverse ontwikkelingen plaats die relevant zijn voor de Richtlijn 400, waaronder de naleving van de aanbevelingen met betrekking tot beloningsverhoudingen (pay-ratio, EC-richtsnoeren) en de ontwikkelingen rond niet-financiële informatie in relatie tot Richtlijn 400 en/of hoofdstuk 920 *Handreiking maatschappelijke verslaggeving*.
- De werkgroep Financiële Instrumenten zal de mogelijke gevolgen van IASB-projecten en invoering van IBOR (vervanging van de huidige benchmarks voor interbancaire rentetarieven) beoordelen, alsmede nadere aanpassingen en verduidelijking van bestaande bepalingen in Richtlijn 290 en actuele ontwikkelingen rond lease-accounting en corona.
- De werkgroep Fondswervende Organisaties heeft in juni 2020 een RJ-Uiting ‘Ontwerp-alinea verwerking baten uit nalatenschappen’ uitgebracht, welke betrekking heeft op de Richtlijn 640 en Rjk C1. Op de voorstellen in deze RJ-Uiting zijn zeer veel commentaren gekomen, die waarschijnlijk komend najaar in de RJ-vergadering(en) besproken zullen worden. Verder staat het onderwerp ‘Verduidelijking subsidieverplichting versus uitbesteed werk’ op de agenda van de werkgroep.
- De werkgroep Internationale Verslaggeving verwacht komend jaar de internationale ontwikkelingen op de voet te volgen en te reageren indien gewenst, waaronder de EU/EFrag-ontwikkelingen rond niet-financiële informatie en mogelijke follow-up van de EU Fitness Check on the EU framework for public reporting by companies.
- De werkgroep Insurance zal zich richten op de implementatie van IFRS 17 en de impact daarvan op (niet-) uitkeerbare reserves. De werkgroep verwacht op dat gebied ook wijzigingen in de RJ-bundel 2021 en hoopt voorstellen daartoe te bespreken in de Raadsvergadering rond eind 2020.
- De werkgroep Leases volgt de ontwikkelingen rondom IFRS 16 en de corona-maatregelen op de voet en heeft in de RJ-vergadering van augustus 2020 een voorstel voor een RJ-Uiting gedaan voor een aanpassing van Richtlijn 292 vanwege een amendement van IFRS 16.
- De werkgroep MKB zal een mogelijke aanpassing of actualisering van de Rjk-bundel (voor micro- en kleine rechtspersonen) voorbereiden.
- De werkgroep Onderwijs zal de gevolgen van in 2020 aangepaste wetgeving beoordelen en specifieke discussies in de sector (zoals verwerking groot onderhoud) monitoren.
- De werkgroep Pensioenfondsen en Premiepensioeninstellingen heeft de volle aandacht voor het komende pensioenakkoord en verwacht dat dit akkoord mogelijk zal leiden tot wijzigingen in hoofdstuk(ken) in de RJ-bundel 2021 of 2022.
- De werkgroep Pensioenen houdt ook de ontwikkelingen rondom het nieuwe pensioenakkoord in de gaten. Tevens zal wellicht nog voorgesteld worden een aanpassing door te voeren in de Richtlijnen naar aanleiding van een IASB ontwikkeling (IFRIC Agenda Decision) waarover binnen de werkgroep overleg zal plaatsvinden.
- De werkgroep Toegelaten instellingen Volkshuisvesting volgt met name de ontwikkelingen rondom de nieuwe obligo-verplichting voor woningcorporaties, die voortkomt vanuit het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Verder houdt de werkgroep zich bezig met de implementatie van nieuwe definities van onderhoud in relatie tot de voorziening onrendabele investering.

- De werkgroep Zorginstellingen zal de ontwikkelingen (en mogelijk regelgeving) in de zorgsector monitoren.

Het zogeheten pensioenakkoord zal mogelijk consequenties kunnen hebben voor diverse hoofdstukken in de RJ-bundel, zodat voor de coördinatie van dit onderwerp bij de diverse werkgroepen ook een rol kan zijn weggelegd voor de (leden van de) RJ-staf.

Expertgroep Opbrengstverantwoording

In 2018 is, mede naar aanleiding van IFRS 15, door de RJ een Expertgroep opgericht voor opbrengstverantwoording. In de periode 2019-2020 is door de RJ intensief discussie gevoerd over onder meer verbetering en verduidelijking van de principes voor opbrengstverantwoording in Richtlijn 270 *De winst-en-verliesrekening* en Richtlijn 221 *Onderhanden projecten*. In november 2019 zijn voorstellen daartoe als ontwerp-Richtlijn(en) gepubliceerd in een RJ-Uiting en tevens in 2020 opgenomen in de RJ-bundel en RJK-bundel. De ontvangen commentaren op deze voorstellen, die naar verwachting van kracht zullen worden voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2022, zijn momenteel door de RJ in behandeling. Naar verwachting voor eind 2020, na verwerking commentaar, zullen deze ontwerp-hoofdstukken definitief worden gemaakt via een RJ-Uiting.

2.4 Overige werkzaamheden: RJ-werkgroep NT (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat)

De RJ voert sinds 2016, op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), werkzaamheden uit in het kader van het beoordelen van de Nederlandse taxonomie (NT) voor Extensible Business Reporting Language (XBRL/SBR) in relatie tot de Richtlijnen. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een convenant tussen de RJ en het Ministerie van EZK. Het toepassen van de NT is verplicht bij elektronische deponering van jaarrekeningen bij het handelsregister, zoals thans wettelijk is voorgeschreven voor micro, kleine en (de meeste) middelgrote rechtspersonen en op termijn ook wettelijk wordt voorgeschreven voor grote rechtspersonen en/of andere instellingen. Voor bepaalde beursgenoteerde rechtspersonen zal vanaf verslagjaar 2020 elektronische deponering van jaarrekeningen via ESEF (European Single Electronic Format) op grond van Europese wetgeving zijn voorgeschreven.

Door de RJ is sinds 2016 een werkgroep NT gevormd, waarin deskundigen zitting hebben welke gespecialiseerd zijn op dit SBR-gebied en actief zijn bij diverse accountantskantoren. Deze werkgroep wordt ondersteund door een klankbordgroep van RJ-leden. De activiteiten van de werkgroep NT worden gedaan op verzoek van alsmede gesubsidieerd door het Ministerie van EZK en hebben uitsluitend betrekking op beoordeling van de NT/SBR in vergelijking met de inhoud van de RJ-bundel en de RJK-bundel. De werkzaamheden van de leden van de werkgroep NT worden vergoed vanuit bovengenoemde EZK-subsidie, die los staat van de gewone werkzaamheden, begroting en taak van de RJ. De werkgroep NT rapporteert haar bevindingen aan de RJ, waarna deze bevindingen ter verwerking worden verstrekt aan het Ministerie van EZK. Het is vervolgens aan de voor de NT verantwoordelijke partij(en) om de beoordeelde NT-versie(s) al dan niet aan te passen naar aanleiding van de bevindingen. In 2020 zal de NT-werkgroep verder gaan met haar werkzaamheden op basis van het convenant met EZK. Door de werkgroep wordt ook naar bedrijfstukken uit de RJ 600-hoofdstukken gekeken, voor zover deze instellingen elektronisch moeten deponeren. Door de RJ zal in 2020-2021 worden geëvalueerd of de werkzaamheden van de werkgroep NT in voldoende mate bijdragen aan de realisatie van de strategie van de RJ en of voortzetting van de afspraken in het convenant met EZK wenselijk is, waarbij tevens de ontwikkelingen rond de implementatie en toepassing van ESEF kunnen worden betrokken.

2.5 Schematische Planning 2020-2021

Een overzicht van de voornaamste projecten die uit de hiervoor genoemde werkzaamheden voortvloeien is opgenomen in bijlage 1. De tijdsplanning is voor een deel mede afhankelijk van de momenten waarop verzoeken voor commentaar door overheden, de IASB en/of EFRAG worden gepubliceerd en kan derhalve periodiek veranderen.

3. Communicatie

De RJ hecht groot belang aan een goede communicatie en overleg met belanghebbenden en belangstellenden over ontwikkelingen op het gebied van financiële verslaggeving en aan een goede toegankelijkheid van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De website van de RJ is hierbij een belangrijk communicatiemiddel. In het kader van communicatie zijn de volgende activiteiten van belang:

Bijeenkomsten	De RJ organiseert afhankelijk van nationale of internationale ontwikkelingen openbare discussiebijeenkomsten (outreaches) over actuele onderwerpen. Dit kunnen onder meer ontwikkelingen in Nederland of EU op het gebied van financiële verslaggeving zijn, ontwikkelingen in IFRS en/of in de Richtlijnen zelf.
Publicatie Richtlijnen en RJ-Uitingen	Jaarlijks wordt in september de nieuwe jaareditie van de RJ-bundel en RJK-bundel gepubliceerd. De RJ-Uitingen worden, indien nodig, gedurende het jaar uitgebracht. RJ-Uitingen worden op de RJ-website gepubliceerd.
Digitale publicatie van de Richtlijnen	Naast publicatie van de bundel in boekvorm door Wolters Kluwer, zijn de Richtlijnen ook in digitale vorm via een Wolters Kluwer-abonnement beschikbaar. Tevens is er een RJ-app.
Website	De RJ onderhoudt een eigen (eind 2018 vernieuwde) website waarin onderwerpen zoals informatie over de organisatie, RJ-Uitingen en nieuwsberichten worden opgenomen.
LinkedIn	Alle RJ-Uitingen en belangrijke nieuwsberichten worden na plaatsing op de RJ-website ook op de LinkedIn-pagina van de RJ doorgeplaatst.
Publiciteit / Media	Naast publicatie op de eigen website hecht de RJ ook belang aan publiciteit via andere media. Afhankelijk van ontwikkelingen zal de RJ deze media actief benaderen, bijvoorbeeld rondom de jaarlijkse publicatie van de RJ-bundels, RJ-Uitingen of openbare bijeenkomsten.
Nieuwsbrief	In 2020 zal een RJ-nieuwsbrief worden gelanceerd. Deze RJ-nieuwsbrief zal geïnteresseerden op de hoogte houden van het laatste nieuws of wetenswaardigheden rondom de werkzaamheden van de RJ. De nieuwsbrief zal onder meer verstuurd worden bij het uitkomen van een nieuwe RJ-Uiting of ander belangrijk nieuws, zoals het plaatsvinden van een Outreach of ander RJ-event.

Onder verantwoordelijkheid van Wolters Kluwer is eind 2019 een eerste Engelstalige versie van de bundel uitgegeven, dit mede naar aanleiding van het verzoek van diverse belanghebbenden om de uitgave van de (Nederlandstalige) RJ-bundel ook in het Engels beschikbaar te stellen. Door Wolters Kluwer is daartoe een Engelse vertaling uitgebracht, dit is derhalve géén officiële uitgave van de (Nederlandstalige) RJ-bundel maar een Engelse vertaling welke thans alleen digitaal beschikbaar is en

niet in een gedrukte versie. De RJ streeft naar een verdere digitalisering en/of betere digitale bereikbaarheid van de RJ-bundels en daarin opgenomen bijlagen (handreikingen, wetteksten).

4. Overige contacten

In aanvulling op de hiervoor reeds beschreven contacten nodigt de RJ regelmatig gasten uit voor een gedachtewisseling in een RJ-vergadering.

Waarnemers van de Ministeries van Veiligheid en Justitie, het Ministerie van Financiën, de Autoriteit Financiële Markten, VNO-NCW/MKB-Nederland en de NBA zijn aanwezig bij de vergaderingen van de RJ.

Met de Autoriteit Financiële Markten wordt periodiek overlegd over ontwikkelingen in externe verslaggeving en/of over Europese regelgeving dan wel gemeenschappelijke belangen.